

Daži fakti par tuberkulozi (TB)

Tuberkuloze (TB) joprojām ir aktuāla infekcijas slimība. TB ir tāda pati slimība kā visas citas – tā nav atkarīga no cilvēka dzimuma, vecuma, izglītības vai ienākumiem. Cilvēki, kas slimo ar TB, ir visās valstīs un kontinentos; viņu starpā ir visdažādāko tautību un rasu pārstāvji. TB slimnieki ir gan veci, gan jauni cilvēki, viņi var būt gan liela, gan maza auguma. Daži ir ļoti izglītoti, citi tik tikko spēj rakstīt un lasīt. Viņu vidū ir gan bagātie, gan arī trūcīgie. TB slimnieku vidū ir skolēni, studenti, ierēdņi, grāmatveži, santehniķi, medicīnas darbinieki, IT speciālisti, pārdevēji, kareivji utt.

Daudzi no mums domā, ka TB ir gandrīz izzudusi un tāpēc no tās nav jābaidās. Ir arī tādi cilvēki, kas domā, ka TB skar tikai tos, kas dzīvo nabadzīgākos apstākļos. Neviens no šiem pieņēmumiem nav patiess. TB vēl joprojām apdraud visus.

Saskaņā ar Pasaules Veselības organizācijas datiem 9 miljoniem cilvēku katru gadu tiek atklāta aktīva TB forma. Katru dienu Eiropā aptuveni 1000 cilvēki saslimst ar TB.

Pēdējos gados Latvijā ik gadus tiek reģistrēti aptuveni 800 saslimšanas gadījumi ar TB. Jaunākais pacients 2012.gadā nebija sasniedzis pat 1 gada vecumu, bet vecākajam bija 90 gadi.

Ar tuberkulozi var saslimt ikviens!

Kas ir tuberkuloze?

TB ir infekcijas slimība, kas izplatās no cilvēka uz cilvēku pa gaisu. TB izraisa baktērijas, kas visbiežāk skar plaušas, bet var skart arī citas ķermeņa daļas.

Efektīvākais veids, kā novērst saslimšanu ar TB un apkārtējo inficēšanu, ir ātra diagnostika un nozīmētā ārstēšanas režīma ievērošana. Lai pasargātu sevi un citus, ir svarīgi zināt par šo slimību un atbilstoši rīkoties.

Tuberkulozi var izārstēt, ja to ārstē laicīgi!

Kā tuberkuloze izplatās?

Kad plaušu TB slimnieks klepo, šņauda, spļauj, dzied vai smejas, TB baktērijas var nokļūt gaisā. Tā kā TB baktērijas apkārtējā vidē ir ļoti izturīgas, tās kādu laiku var saglabāties gaisā, īpaši ierobežotā telpā. Nevēdinātās telpās TB baktērijas var atrasties gaisā pat vairākas stundas pēc tam, kad TB slimnieks tajās ir bijis, cilvēki šīs baktērijas ieelpo un var inficēties ar TB. Būt inficētam ar TB vēl nenozīmē būt saslimušam ar to. Inficētiem cilvēkiem nav nekādu TB simptomu, un tie nevar inficēt apkārtējos, jo organisms ar TB baktērijām spēj cīnīties un neļauj tām vairoties. Šo stāvokli sauc par latentu tuberkulozes infekciju. Tomēr katrs desmitais inficētais savas dzīves laikā saslimst ar TB.

Riskam ir pakļauts jebkurš cilvēks, kurš atrodas vienā telpā ar cilvēku, kuram ir aktīva plaušu tuberkulozes forma!

Kādi ir tuberkulozes simptomi?

klepus, kas ilgst vairāk nekā 3 nedēļas

klepojot parādās asinis vai krēpas

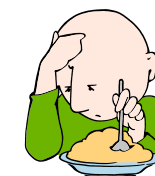
svīšana naktī

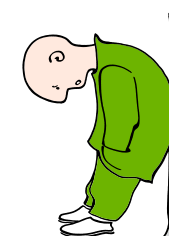
drudzis, drebuļi

svara zudums

ēstgribas zudums

vājums, nogurums

Ikvienam, kuram ir jebkādi simptomi, kas norāda uz tuberkulozi, ir jānododas pie ārsta! Lūdzu, nevilcinieties!

Ja šādi simptomi ir kādam Jums tuvam cilvēkam, iesakiet viņam doties pie ārsta. Vajadzības gadījumā sniedziet viņam atbalstu.

Riska faktori

Ar TB var saslimt jebkurš, tomēr lielāks risks saslimt ir:

- cilvēkiem, kuri ir ciešā kontaktā ar infekciozu TB slimnieku
- cilvēkiem, kuriem iepriekš bijusi TB
- cilvēkiem, kuri lieto alkoholu biežāk nekā četras dienas nedēļā
- cilvēkiem, kuri lieto narkotikas, īpaši, ja viņi tās injicē
- cilvēkiem ar novājinātu imūnsistēmu un cilvēkiem, kurus skar:
 - HIV infekcija (vīruss, kas izraisa AIDS)
 - diabēts
 - smaga nieru slimība
 - pazemināts ķermeņa svars
 - silikoze
 - īpaša ārstēšana, piemēram, ķīmijterapija, ārstēšana ar kortikosteroīdiem vai imunitāti nomācoša terapija
 - reimatoīdā artrīta vai Krona slimības specializēta ārstēšana

Ja Jums ir aizdomas, ka Jums varētu būt tuberkuloze, dodieties uz pārbaudi! Tas ir vienīgais veids, kā kontrolēt savu dzīvību un veselību.

Kā ārstē tuberkulozes slimību?

TB lielākoties var izārstēt, īpaši tad, ja ārstēšanu sāk agrīnā stadijā un stingri ievēro nozīmēto ārstēšanas režīmu. Ārstēšanai parasti izmanto speciālu TB zāļu kompleksu, un tā ilgst vismaz sešus mēnešus.

- TB ārstēšanu visiem veic bez maksas!
- Ja TB pienācīgi neārstē, tās rezultātā var iestāties nāve!

Jo ātrāk Jūs uzsāksiet ārstēties, jo mazāka iespēja, ka slimība kļūs nopietnāka un Jūs inficēsiet ar tuberkulozi citus!

Vai Jūs zināt, ka...

- TB baktērijas nokļūst gaisā, TB slimniekam klepojot, šķaudot, spļaujot, smeļoties vai dziedot
- Viens neārstēts TB slimnieks gadā var inficēt 15-20 cilvēkus
- TB neizplatās, sarokojoties ar TB slimnieku vai lietojot kopīgus traukus vai sanitārās ierīces

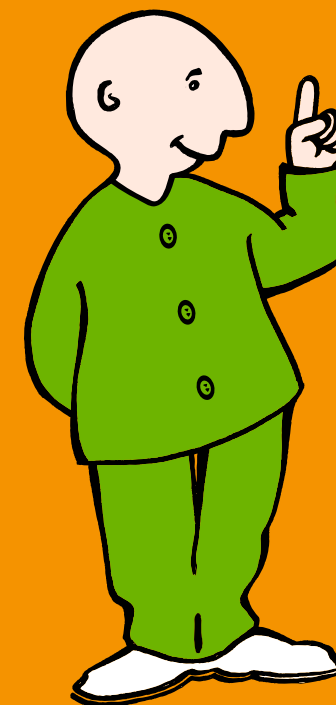
Plašāku informāciju var iegūt:
www.tuberkuloze.lv

tubidu

Publicējis:

 Tervise Arengu Instituut
National Institute for Health Development

Ar tuberkulozi
var saslimt
ikviens